

17 Mart 1987

No. 3

Meydan (İstanbul)

RESİM

Hamdi bey ve 57 yıl

Niçin 57'nci yıl, belli değil! Niçin hâlâ, doğumları değil de ölüm yıldönümlerini hatırlarız, bilmeziz! Ya kurduğu G.S. Akademisinde Hamdi Beyi hatırlatan doğru dürüst bir eserin bulunması ne diyeceğiz?

GÜZEL Sanatlar Akademisi, ölümünün 57'nci yıldönümü münasebetiyle Osman Hamdi Beyi anma töreni tertip etti ve geçen cuma, törenden sonra, Beşiktaş'taki Resim ve Heykel Müzesinde, merhumun eserlerinden bir sergi açıldı.

Güzel!

Amma, sanki her yıl anılmış gibi, anma törenleri için bir teltik sayı olan 57'de neden duruldu, neden 24 şubat seçildi? Eğer tören 3 martta yapılmış olsaydı, G.S.A.'nin kurucusu olarak bir anlam taşırdı, geçmiş yıllarda unutulmuş bulunuşunu mâzur da gösterebilirdi. Hem öteden beri söyleriz, atmak istediğimiz bir kimsenin neden öldüğü tarihi ele alırız da, doğduğu günü kutlamayız? Bu âdeti edinmiş olsaydık, G.S.A.'nde, geçen gün Osman Hamdi Beyin doğumunun 125'inci yıl dönümünü anmış olacaktık ve bu rakam bu gibi törenlere uygundu.

Törende seksen, yüz kişi kadar bulunuyordu. Çoğu dışardan gelmiş davetlilerdi. Halbuki Akademinin 80' den fazla öğretim üyesi, 1500 kadar da öğrencisi vardı. Memlekete olduğu gibi kendilerine de bu mektebi hediye edip ufuklar açmış, hem idareci, hem sanatçı olarak büyük bir şahsiyetin anılışında onlardan ancak bir kaçını görerek geri kalanlar hesabına utanç duyduk. Haydi diyelim öğrencilerin işleri vardı, Akademinin 84'üncü yıl dönümü için bir karnaval hazırlıyorlardı. Bu yıl dönümü, evvelce balo verilmek suretiyle anılırdı ve Paris'in meşhur «dört sanat balosu» na benzetmeğe çalışırdık. Bir aralık, Akademiye davetler şekline de konulmuştu. Bu yıl ilk defa, tören, karnaval hâlinde yapılıyor.

Biz, Osman Hamdi Bey'e dönelim, Akademiye kuralı 84 yıl olduğu halde,

kendisinden mektepte eser olarak ortada ancak bir büst vardır. O da, mektebin giriş kapısında bir sehpa da durur. Büstün kaidesi, bir mezar taşı şeklinde, bahçededir. Tabiatıyla üstü boştur, bir tarafında, arap harfleri ile adı yazılıdır. Akademi henüz kurucusuna lâyık bir heykel yaptırabilmiş değildir. Fakat düşünüyor, bu yolda harekete geçmesi beklenebilir. Öte taraftan bir başka mesele var. Osman Hamdi Beyin defnedilmiş olduğu Gebze'de bir de evi vardı. Burasını birisi satın almış, yıktırmak, bir başka bina yaptırmak istiyormuş. Halbuki, yalnız büyük ressam ve Akademinin kurucusu değil, memleketimizde müzeciliğin batı anlamında yaratıcısı, olan kazılarında çıkan eserlerin büyük bir kısmının memleket dışına götürülmesini önleyen bir insan olarak Osman Hamdi Beyin Gebze'deki evinin bir müze hâline getirilerek muhafazası yerinde olacaktır. Bu hususta teşebbüslere geçildiğini de memnuniyetle öğrenmiş bulunuyoruz. Amma başarıya ulaşacak mı belli değil.

Osman Hamdi Beyin Beşiktaş'ta Resim ve Heykel Müzesi galerisinde otuzdan fazla eser teşhir edilmektedir. Bir kısmı müzenin malı olan eserlerin geri kalanı Hamdi Beyin torunları sayın Cenan Sarç, ve Cemal Bark, yeğenleri İsmet Karadoğan ve Belkis Cevat ile Profesör Arif Müfit Mansel, Kamuran B. İnce, Tahir İpekçi, Leon Grünberg ve «Union Française» tarafından ödünç verilmiştir. Bu sonuncu Hamdi Beyin en başarılı tablolarından biridir. Bu hava önce «Union Française» de bir yangında kısmen hırpalanmış olan tablonun Resim ve Heykel Müzesine hediye edileceği söylenmektedir.

Sergide Hamdi Beyin Çalın İbrahim tarafından yapılmış bir portresi de vardır.

Fikret ADIL